

O NEOPHODNIM MERAMA VEZANIM ZA PROIZVODNJU RASADA PAPRIKE I PARADAJZA

NA PODRUČJU VOJVODINE RASAD PAPRIKE NAMENJEN ZA PROIZVODNJU NA OTVORENOM POLJU JE U FAZI KOTILEDONA I RAZVOJA PRVIH LISTOVA.

U POSLEDNJIH NEKOLIKO GODINA REGISTROVANI SU VELIKI PROBLEMI SA PRISUSTVOM VIRUSA U PROIZVODNJI PAPRIKE I PARADAJZA KAKO NA OTVORENOM TAKO I U ZATVORENOM PROSTORU.

NA PRIKAZANIM FOTOGRAFIJAMA MOŽETE VIDETI SIMPTOME OBOLELIH BILJAKA KOJI SU SE MOGLI UOČITI NA PARCELAMA ŠIROM VOJVODINE TOKOM PROTEKLE TRI GODINE:

NA RANO ZARAŽENIM BILJKAMA REGISTROVANE PAPRIKE SU TEŠKE PATOLOŠKE PROMENE KADA DOLAZI DO SKRAĆIVANJA GRANČICA I CELA BILJKA DOBIJA ŽBUNAST IZGLED. U ZAVISNOSTI OD VRSTE VIRUSA REGISTROVANI SU I SIMPTOMI UVENUĆA I PROPADANJA BILJAKA PARADAJZA.

SLIKA 1. ŽBUNAST IZGLED BILJAKA ZARAŽENIH VIRUSOM

SLIKA 2. SIMPTOMI UVENUĆA I PROPADANJA

NA LISTOVIMA BILJAKA MOGLI SU SE UOČITI SIMPTOMI HLOROTIČNOG MOZAIKA I ŽUTO ZELENIH PEGA NEPRAVILNOG OBLIKA, ZATIM SUŽENE I SITNE LISKE I CIGOVANJE GLAVNOG NERVA.

SLIKA 3. HLOROTIČNI MOZAIK NA LISKI PAPRIKE

SLIKA 4. SUŽENJE LISKI

SLIKA 5. NACIGOVAN CENTRALNI NERV

USLED DELOVANJA VIRUSA DOLAZI I DO PROMENA NA CVETU. NA NEKIM BILJKAMA DOLAZI DO STERILNOSTI ILI DELIMIČNE STERILNOSTI, DOK SE NA NEKIM BILJKAMA OBRAZUJU PLODOVI DEFORMISANOG IZGLEDA, ZAKRŽLJALI I SA NEKROZAMA POVRŠINSKOG TKIVA.

SLIKA 6. KRUŽNE HLOROTIČNE PEGE NA PLODOVIMA

SLIKA 7. DEFORMISANI PLODOVI PAPRIKE

U LABORATORIJI SISTEMA PROGNOZE ANALIZOM UZORAKA PAPRIKE I PARADAJZA DETEKTOVANI SU:

- VIRUS MOZAIKA KRSTAVCA (Cucumber mosaic virus-CMV)
- VIRUS MOZAIKA LUCERKE (Alfa mosaic virus-AMV)
- VIRUS BRONZAVOSTI PARADAJZA (Tomato spotted wilt virus-TSWV)

U PRIRODNIM USLOVIMA VIRUS MOZAIKA KRSTAVCA KAO I VIRUS BRONZAVOSTI PARADAJZA, ODRŽAVAJU SE U VELIKOM BROJU KAKO JEDNOGODIŠNJIH, TAKO I VIŠEGODIŠNJIH BILJAKA DOMAĆINA. SA OVIH BILJAKA, REZERVOARA VIRUSA, VIRUS MOZAIKA KRSTAVCA NA BILJKE PAPRIKE I PARADAJZA PRENOSE LISNE VAŠI. VIRUS BRONZAVOSTI PARADAJZA PRENOSE TRIPSI SA BILJAKA U KOJIMA SE ODRŽAVA U USEVE PAPRIKE I PARADAJZA.

TREKUTNO STANJE

NA BILJKAMA PAPRIKE U PROIZVODNJI RASADA REGISTRUJE SE PRISUSTVO SIMPTOMA VIRUSA MOZAIKA KRSTAVCA. NA PRVIM PRAVIM LISTOVIMA GLAVNI NERV JE NACIGOVAN I TAKVI LISTOVI SU ZGUŽVANI.

SLIKA 8. SIMPTOMI VIRUSA MOZAIKA KRSTAVCA NA BILJKAMA PAPRIKE I KOROV (TUŠT) KAO REZERVOAR VIRUSA

MERE KONTROLE

MERE KONTROLE PODRAZUMEVAJU ZDRAV SADNI MATERIJAL, SUZBIJANJE VAŠI I TRIPSA KAO VEKTORA I SUZBIJANJE KOROVA OKO I U PLASTENIKU U KOME SE PROIZVODI RASAD.

U OVOM MOMENTU NEOPHODNO JE PLASTENIKE I STAKLENIKE OČISTITI I UNUTRA I SPOLJA OD PRISUTNIH KOROVA KOJI MOGU BITI REZERVOARI VIRUSA.

SLIKA 9. PROIZVODNJA RASADA PAPRIKE U PLASTENIKU SA PRISUTNIM KOROVIMA

NEKI OD NAJZNAČAJNIJI DOMAĆINA I REZERVOARA VIRUSA A KOJI SE REDOVNO NALAZE NA NAŠEM PROIZVODNOM PODRUČJU SU:

- TUŠT (*Portulaca oleracea*)
- ŠTIR (*Amaranthus spp.*)
- TATULA (*Datura stramonium*)
- KEREĆE GROŽĐE (*Solanum nigrum*)
- MASLAČAK (*Taraxacum officinalis*)
- BOKVICA (*Plantago major*)
- POPONAC (*Polygonum convolvulus*)
- ŠTAVELJI (*Rumex spp.*)
- MIŠJAKINJA (*Stellaria media*)
- ŽUTENICA (*Senecio vulgaris*)
- GORČIKA (*Sonchus oleraceus*)

- CIGANSKO PERJE (*Asclepias syriaca*)
- OBIČNI LANILIST (*Linaria vulgaris*)
- HOĆU-NEĆU (*Capsella bursa-pastoris*)
- OBIČNA KONICA (*Galinsoga parviflora*)